

Beleidsregels terug- en invordering, verhaal, bijstand in de vorm van een geldlening en bestuurlijke boete gemeente Wierden 2017

Het college van burgemeester en wethouders van Wierden,

Gelet op de Participatiewet, het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen,

Besluit:

vast te stellen: de Beleidsregels terug- en invordering, verhaal, bijstand in de vorm van een geldlening en bestuurlijke boete gemeente Wierden 2017

Hoofdstuk 1 Algemene regels

Artikel 1 - Begrippen

1. Alle begrippen die in deze beleidsregels worden gebruikt en die niet nader zijn omschreven hebben dezelfde betekenis als in de Participatiewet, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW), de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ), en de Algemene wet bestuursrecht (Awb)
2. In deze regeling wordt verstaan onder:
 - a. **uitkering**: de door het college betaalde kosten van bijstand als bedoeld in de Participatiewet en de uitkering als bedoeld in de IOAW en IOAZ;
 - b. **college**: het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Wierden.

Hoofdstuk 2 Terugvordering en invordering

Artikel 2 - Bevoegdheid tot herziening, intrekking en terugvordering

1. Het college maakt gebruik van de bevoegdheid tot het herzien en intrekken van het recht op uitkering als bedoeld in artikel 54 lid 3 tweede volzin Participatiewet, artikel 17 lid 3 tweede volzin IOAW en artikel 17 lid 3 tweede volzin IOAZ, terugvordering van uitkering als bedoeld in artikel 58 lid 2 en artikel 59 Participatiewet, artikel 25 lid 2 en artikel 26 IOAW en artikel 25 lid 2 en artikel 26 IOAZ en de invordering bij dwangbevel als bedoeld in artikel 60 lid 2 Participatiewet, artikel 28 lid 1 IOAW en artikel 28 lid 1 IOAZ, tenzij in deze beleidsregels anders wordt bepaald.
2. Ingeval hiervoor dringende redenen aanwezig zijn ziet het college af van het gebruik van de bevoegdheden als genoemd in het eerste lid.

Artikel 3 - Afzien van brutering

Het college ziet af van verhoging van de vordering als bedoeld in artikel 58 lid 5 Participatiewet dan wel artikel 25 lid 5 IOAW en artikel 25 lid 5 IOAZ, indien:

- a. de vordering is ontstaan buiten toedoen van belanghebbende dan wel
- b. hem niet kan worden verweten dat de betaling van de schuld niet kon worden voldaan in het kalenderjaar waarop deze betrekking heeft.

Artikel 4 - Kwijtschelding bij schuldregeling

1. Als de uitkering is teruggevorderd, wordt het restant van een vordering kwijtgescholden als de vordering is ingebracht in een schuldregeling of in een WSNP-boedel en de schuldregeling of WSNP is afgewikkeld.
2. Het besluit tot kwijtschelding van het restant wordt pas genomen nadat de gemeente de betaling of betalingen heeft ontvangen en de schuldregeling of WSNP is afgewikkeld.
3. Een vordering wordt niet geheel of gedeeltelijk kwijtgescholden als:

- a. de terugvordering zijn grond vindt in schending van de inlichtingenplicht en de vordering is ontstaan op of na 1 januari 2013, of
- b. de vordering wordt gedekt door pand- of hypotheekrecht, tenzij de vordering niet op die zaken verhaald kan worden.

Artikel 5 - Afzien van (verdere) invordering

1. Het college ziet af van (verdere) invordering indien de belanghebbende:
 - a. gedurende vijf jaar volledig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan en ten minste 75% van de hoofdsom van de vordering heeft voldaan; of
 - b. gedurende vijf jaar niet volledig aan zijn betalingsverplichtingen heeft voldaan, maar het achterstallige bedrag over die periode, vermeerderd met de op de invordering betrekking hebbende kosten, alsnog heeft betaald en ten minste 75% van de hoofdsom van de vordering heeft voldaan; en
 - c. het geen vordering betreft
 - i. die het gevolg is van schending van de inlichtingenplicht en die ontstaan is op of na 1 januari 2013 of
 - ii. die gedekt wordt door pand of hypotheek, voor zover hij daarop kan worden verhaald.
2. Belanghebbende dient het college schriftelijk te verzoeken om een besluit te nemen als bedoeld in het eerste lid.

Artikel 6 - Afzien van terugvordering

Het college ziet af van terugvordering indien:

1. de terug te vorderen uitkering een bedrag van € 25,00 niet te boven gaat, tenzij het betreft een vordering in verband met het schenden van de inlichtingenplicht, ontstaan op of na 1 januari 2013;
2. de belanghebbende is overleden en het aannemelijk is dat de nalatenschap onvoldoende verhaal biedt.

Artikel 7 - Vaststelling van de hoogte van de maandelijkse aflossingscapaciteit

1. De aflossingscapaciteit is afhankelijk van het inkomen van belanghebbende:
 - a. bij een inkomen dat ten hoogste gelijk is aan de toepasselijke bijstandsnorm bedraagt de aflossingscapaciteit 5% van dat inkomen, tenzij de beslagvrije voet door toepassing van dit percentage wordt overschreden;
 - b. bij een inkomen dat hoger is dan de toepasselijke bijstandsnorm bedraagt de aflossingscapaciteit 5% van de toepasselijke bijstandsnorm vermeerderd met 50% van het meerkomen, tenzij de beslagvrije voet door toepassing van dit percentage wordt overschreden.
2. In afwijking van lid 1 geldt voor vorderingen in verband met schending van de inlichtingenplicht dat wordt afgelost met het voor beslag vatbare deel van het inkomen. Als er spaartegoeden aanwezig zijn, worden deze aangewend voor (gedeeltelijke) aflossing ineens van de schuld, ook als het betreft vermogen dat voor het recht op algemene bijstand buiten beschouwing wordt gelaten.
3. Als de aanwezige spaartegoeden niet toereikend zijn om de volledige vordering te voldoen, dan wordt het restant van de vordering met de uitkering verrekend, met inachtneming van de beslagvrije voet.

Artikel 8 - Continuering van de maandelijkse aflossingen bij uitstroom

1. De tijdens de uitkeringsperiode vastgestelde betalingsverplichting wordt gecontinueerd voor een periode van twaalf maanden na beëindiging van de uitkering.
2. Twaalf maanden na beëindiging van de bijstand wordt de draagkracht onderzocht, als de vordering nog niet volledig is afgelost. Als belanghebbende een inkomen heeft dat meer bedraagt dan de toepasselijke bijstandsnorm wordt een nieuwe betalingsregeling vastgesteld, overeenkomstig artikel 7 lid 1 onderdeel b.

Artikel 9 - Periodieke hercontrole

Tenzij belanghebbende een uitkering ingevolge de Participatiewet, de IOAW of de IOAZ ontvangt, vindt eenmaal per 12 maanden een draagkrachtonderzoek plaats.

Artikel 10 - Aanmaning en tenuitvoerlegging dwangbevel bij niet tijdige betaling

1. Als belanghebbende niet binnen de termijn van zes weken heeft voldaan dan wel binnen dezelfde termijn een betalingsregeling heeft getroffen, dan wordt na verloop van de betalingstermijn een aanmaning gezonden.
2. Als de betaling na aanmaning achterwege blijft wordt een dwangbevel uitgevaardigd.
3. Het dwangbevel wordt ten uitvoer gelegd door middel van:
 - a. vereenvoudigd derdenbeslag onder de werkgever of de uitkerende instantie als bedoeld in artikel 60 lid 5 Participatiewet; dan wel
 - b. executoriaal beslag op roerende of onroerende zaken.

Artikel 11 - Rangregeling bij invordering

1. Betalingen strekken allereerst in mindering op de aanmaningskosten als bedoeld in artikel 12 van deze beleidsregels en vervolgens op de gemaakte executiekosten.
2. Indien er meerdere vorderingen zijn op de belanghebbende geldt dat de oudste vordering het eerst wordt afgelost.
3. In afwijking van het eerste lid wordt een nieuwe vordering eerder afgelost indien en voor zover deze vordering netto kan worden voldaan.
4. Indien naast terugvordering van de uitkering ook een boete is opgelegd, gaat de boete voor op andere vorderingen, behoudens het gestelde in het eerste lid.

Artikel 12 - Aanmaningskosten

Voor de aanmaning brengt het college kosten in rekening als bedoeld in artikel 4:113 Awb.

Hoofdstuk 3 Verhaal

Artikel 13 - Verhaalsbevoegdheid

Het college maakt gebruik van de bevoegdheid om de kosten van bijstand te verhalen overeenkomstig het bepaalde in paragraaf 6.5 Participatiewet.

Artikel 14 - Afzien van verhaal

1. Het college ziet af van verhaal indien het op te leggen verhaalsbedrag lager is dan € 50,00 per maand of € 600,00 per jaar. Tenzij het verhaal betreft in verband met de kosten van bijstand ten behoeve van een kind of kinderen.
2. Het college ziet geheel of gedeeltelijk af van verhaal indien daarvoor, gelet op de omstandigheden van degene op wie verhaal wordt gezocht of degene die de bijstand ontvangt, naar het oordeel van het college dringende redenen aanwezig zijn.

Artikel 15 - Hoogte van de verhaalsbijdrage

1. De hoogte van de verhaalsbijdrage wordt vastgesteld overeenkomstig de wijze waarop de rechter een onderhoudsbijdrage zou hebben opgelegd.
2. Als de onderhoudsplichtige, ook na aanmaning, geen of onvoldoende inlichtingen over zijn financiële- en leefsituatie verstrekt en zijn draagkracht daarmee niet kan worden vastgesteld, wordt de hoogte van de onderhoudsbijdrage ambtshalve vastgesteld op de volledige bruto bijstand per maand.

Artikel 16 - Ingangsdatum en betaling verhaalsbijdrage

1. Het college legt de verhaalsbijdrage op met ingang van de eerste van de maand volgend op de maand waarin het verhaalsbesluit aan belanghebbende bekend is gemaakt.

2. Het college kan afwijken van de ingangsdatum als in het eerste lid bedoeld en deze met terugwerkende kracht vaststellen als er door toedoen van de onderhoudsplichtige onnodig veel tijd is verstreken tussen de eerste aanschrijving en het verhaalsbesluit.

Artikel 17 - Verhaal in rechte

1. Indien belanghebbende de verhaalsbijdrage, ook na aanmaning, niet voldoet, besluit het college tot verhaal in rechte.
2. Het college gaat over tot verhaal in rechte wanneer de onderhoudsplichtige weigert, althans nalaat te betalen, binnen zes maanden nadat het verhaalsbesluit is genomen, dan wel binnen zes maanden nadat de onderhoudsplichtige is opgehouden te betalen.
3. Als het college tot verhaal in rechte overgaat na zes maanden nadat het verhaalsbesluit is genomen, dan wel nadat de onderhoudsplichtige is opgehouden te betalen, verhaalt het de kosten van bijstand vanaf een datum gelegen zes maanden voor de datum waarop het verzoekschrift bij de rechtbank wordt ingediend.

Artikel 18 - Heronderzoek naar draagkracht

Indien en zolang de verhaalsbijdrage niet bij beschikking door de rechter is vastgesteld vindt steeds na 36 maanden een heronderzoek naar de draagkracht plaats.

1. Indien gewijzigde omstandigheden daartoe aanleiding geven stelt het college als gevolg van dit onderzoek de verhaalsbijdrage gewijzigd vast.
2. De verhaalsbijdrage wordt verlaagd als de draagkracht, buiten toedoen van de onderhoudsplichtige, is verminderd.
3. De verhaalsbijdrage wordt verhoogd indien de verhoging van de draagkracht € 50,00 of meer bedraagt per maand, tenzij het een verhaalsbijdrage betreft voor een kind of kinderen.
4. Betreft het verhaal voor een kind of kinderen dan leidt iedere verhoging van draagkracht tot wijziging van de verhaalsbijdrage.

Artikel 19 - Tussentijdse vermindering van draagkracht

1. Op verzoek van de onderhoudsplichtige kan de onderhoudsbijdrage tussentijds worden verlaagd als verminderde draagkracht hiertoe aanleiding geeft, ook als deze onderhoudsbijdrage door de rechter is vastgesteld.
2. Indien verlaging van de draagkracht de onderhoudsplichtige te verwijten is, wordt voorbijgegaan aan deze verlaging, met dien verstande dat de belanghebbende moet kunnen blijven beschikken over een inkomen ter hoogte van ten minste de beslagvrije voet.
3. Het college zal als de situatie bedoeld in het eerste lid zich voordoet tijdelijk geheel of gedeeltelijk afzien van verhaal.

Artikel 20 - Verhaal en schuldregeling

1. Het college kan, op verzoek van degene op wie verhaald wordt, gedeeltelijk afzien van invordering voor zover het betreft verschuldigde verhaalsbijdragen die op het moment van het besluit opeisbaar zijn, indien:
 - a. redelijkerwijs te voorzien is dat degene op wie wordt verhaald niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden;
 - b. redelijkerwijs te voorzien is dat een schuldregeling met betrekking tot vorderingen van de overige schuldeisers zonder een zodanig besluit niet tot stand zal komen, en;
 - c. de vordering van de gemeente wegens verhaal van bijstand tenminste zal worden voldaan naar evenredigheid met de vorderingen van de schuldeisers van gelijke rang.
2. Het besluit tot het gedeeltelijk afzien van invordering treedt niet in werking voordat een schuldregeling als bedoeld in eerste lid, onderdeel b tot stand is gekomen.
3. Het college trekt het besluit tot het gedeeltelijk afzien van invordering in of wijzigt dit ten nadele van de belanghebbende indien:

- a. niet binnen twaalf maanden nadat het besluit is bekendgemaakt, een schuldregeling is tot stand gekomen die voldoet aan de in lid 1 genoemde voorwaarden;
- b. de belanghebbende zijn schuld aan de gemeente niet overeenkomstig de schuldregeling voldoet, of
- c. onjuiste of onvolledige gegevens zijn verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een ander besluit zou hebben geleid.

Artikel 21 - Verhaal in verband met schenking

1. Het college verhaalt de kosten van bijstand op degene aan wie de persoon die bijstand ontvangt of heeft ontvangen een schenking heeft gedaan, terwijl die persoon wist of kon weten dat hij door die schenking eerder, langer of voor een hoger bedrag beroep zou moeten doen op bijstand.
2. De hoogte van de verhaalsbijdrage is gelijk aan het bedrag van de schenking, voor zover de schenking het bij aanvang van de bijstand vastgestelde resterende vrij te laten vermogen overschrijdt.
3. De verhaalsbijdrage dient in beginsel ineens te worden voldaan.
4. Verzoekt de persoon aan wie de schenking is gedaan om een betalingsregeling, dan gelden de regels betreffende de aflossingscapaciteit in hoofdstuk 2 van deze beleidsregels.
5. Weigert de persoon aan wie de schenking is gedaan de verhaalsbijdrage te voldoen, althans laat hij dit na, dan gaat het college over tot verhaal in rechte.

Artikel 22 - Verhaal op de nalatenschap

1. Indien bijstand wordt teruggevorderd van een overledene, met inachtneming van artikel 6 van deze beleidsregels, wordt de vordering verhaald op de nalatenschap.
2. De hoogte van de verhaalsbijdrage is gelijk aan het bedrag van de vordering.
3. De erven dienen de verhaalsbijdrage in beginsel ineens te voldoen.
4. Weigeren de erven de verhaalsbijdrage uit de nalatenschap te voldoen dan gaat het college over tot verhaal in rechte.

Hoofdstuk 4 - Bijstand in de vorm van een geldlening

Artikel 23 - Situaties waarin bijstand in de vorm van een geldlening wordt verstrekt

Deze beleidsregels zijn van toepassing op bijstand verstrekt in de vorm van een renteloze geldlening in de volgende situaties:

1. de bijstand betreft kosten van aanschaf van duurzame gebruiksgoederen, indien is vastgesteld dat belanghebbende geen beroep kan doen op een voorliggende voorziening in de zin van een lening bij een kredietverlenende instelling;
2. redelijkerwijs kan worden aangenomen dat de belanghebbende op korte termijn, dat wil zeggen binnen een periode van twee maanden nadat de aanvraag om bijstand is ingediend, over voldoende middelen zal beschikken om over de betreffende periode in de noodzakelijke kosten van het bestaan te voorzien;
3. de noodzaak tot bijstandsverlening is het gevolg van een tekortschietend besef van verantwoordelijkheid voor de voorziening in het bestaan en de bijstand is niet reeds om die reden overeenkomstig de afstemmingsverordening verlaagd;
4. de bijstand betreft een door de belanghebbende te betalen waarborgsom;
5. het bijstand ter gedeeltelijke of volledige aflossing van een schuldenlast betreft;
6. de bijstand betreft kosten van woninginrichting vergunninghouders.

Artikel 24 - Hoogte van de geldlening

1. De hoogte van de geldlening is gelijk aan de hoogte van de noodzakelijke kosten.
2. In afwijking van het eerste lid is de hoogte van de geldlening als bedoeld in artikel 23 aanhef en onderdeel 1 gelijk aan het bedrag dat binnen een periode van 36 maanden

kan zijn voldaan met de bij aanvraag op belanghebbende van toepassing zijnde aflossingscapaciteit als bedoeld in artikel 25 lid 1.

Artikel 25 - Hoogte van de aflossing

1. De aflossingscapaciteit bij een lening als bedoeld in artikel 23 aanhef, onderdeel 1 en 3 wordt vastgesteld op:
 - a. 5% van de op belanghebbende van toepassing zijnde bijstandsnorm, bij een inkomen dat gelijk is aan deze toepasselijke bijstandsnorm, tenzij de beslagvrije voet door toepassing van dit percentage wordt overschreden;
 - b. 5% van de op belanghebbende van toepassing zijnde bijstandsnorm vermeerderd met 50% van het meerinkomen bij een inkomen dat meer bedraagt dan de toepasselijke bijstandsnorm, tenzij de beslagvrije voet door toepassing van dit percentage wordt overschreden.
2. De aflossingscapaciteit bij een lening als bedoeld in artikel 23 aanhef, onderdeel 2, wordt vastgesteld op 100% van het voor beslag vatbare deel van het inkomen.
3. Aflossing van de in lid 1 en 2 bedoelde leningen geschiedt maandelijks overeenkomstig de vastgestelde capaciteit.
4. Aflossing van de geldlening als bedoeld in artikel 23 aanhef onderdeel 4 geschiedt:
 - a. ineens bij verhuizing naar een andere woning, tenzij deze andere woning is gelegen in de gemeente Wierden en opnieuw een waarborgsom verschuldigd is.
 - b. bij uitstroom uit de bijstand, anders dan door verhuizing naar een andere gemeente, volgens de aflossingscapaciteit als bedoeld in artikel 25 lid 1.

Artikel 26 - Continueren aflossen na beëindigen bijstand

1. De tijdens de uitkeringsperiode vastgestelde betalingsverplichting wordt gecontinueerd voor een periode van twaalf maanden na beëindiging van de uitkering.
2. Twaalf maanden na beëindiging van de bijstand wordt de draagkracht onderzocht, als de lening nog niet volledig is afgelost. Als belanghebbende een inkomen heeft dat meer bedraagt dan de toepasselijke bijstandsnorm wordt een nieuwe betalingsregeling vastgesteld, overeenkomstig artikel 25 lid 1.

Artikel 27 - Opeisbaarheid van de lening

Indien de belanghebbende niet voldoet aan de aan de geldlening verbonden verplichtingen wordt hij ineens opeisbaar. Het college vordert de geldlening in dat geval terug op grond van artikel 58 lid 2 onderdeel b Participatiewet. Alsdan gelden de bepalingen van hoofdstuk 1 en 2 van deze beleidsregels.

Hoofdstuk 5 Bestuurlijke boete

Artikel 28 - Invordering bestuurlijke boete

1. Het voor beslag vatbare deel van het inkomen vormt de maandelijkse aflossingscapaciteit van belanghebbende.
2. Als er spaartegoeden aanwezig zijn, worden deze aangewend voor (gedeeltelijke) aflossing ineens van de boete, ook als het betreft vermogen dat voor het recht op algemene bijstand buiten beschouwing wordt gelaten.
3. Als de aanwezige spaartegoeden niet toereikend zijn om de volledige vordering te voldoen, dan wordt het restant verrekend met de uitkering, met inachtneming van de beslagvrije voet. De aflossing van de vordering bestuurlijke boete gaat voor op de aflossing van de teruggevorderde uitkering.

Artikel 29 - Kwijtschelden bestuurlijke boete bij medewerking aan een schuldregeling

Het college maakt gebruik van de bevoegdheid om de boete kwijt te schelden zoals omschreven in artikel 18a lid 13 Participatiewet, artikel 20a lid 12 IOAW en artikel 20a lid 12 IOAZ zodra is gebleken dat belanghebbende binnen een jaar nadat de bestuurlijke boete is opgelegd niet nogmaals een overtreding wegens eenzelfde gedraging is begaan.

Artikel 30 – Aanmaning en tenuitvoerlegging dwangbevel bij niet tijdige betaling

Artikel 10 van deze beleidsregels is van overeenkomstige toepassing.

Hoofdstuk 6 Slotbepalingen

Artikel 31 - Inwerkingtreding nieuwe en intrekking oude beleidsregels

Deze beleidsregels treden in werking op 1 maart 2017 en werken terug tot en met 1 januari 2017, onder gelijktijdige intrekking van de Beleidsregels terug- en invordering en verhaal gemeente Wierden 2013.

Artikel 32 - Citeertitel

Deze beleidsregels worden aangehaald als: Beleidsregels terug- en invordering, verhaal, bijstand in de vorm van een geldlening en bestuurlijke boete gemeente Wierden 2017.

Aldus vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van Wierden d.d. 31 oktober 2017.

Burgemeester en wethouders van Wierden,

de secretaris

de burgemeester

Toelichting beleidsregels terug- en invordering, verhaal gemeente Wierden 2017

Algemene toelichting

Met de inwerkingtreding van de Wet aanscherping handhaving- en sanctiebeleid per 1 januari

2013 is de verplichting om ten onrechte verstrekte uitkering terug te vorderen teruggekeerd, als

de vordering is ontstaan door schending van de inlichtingenplicht (artikel 58 lid 1 Participatiewet, artikel 25 lid 1 IOAW en artikel 25 lid 1 IOAZ)). Dat wil zeggen dat het college in die gevallen verplicht is over te gaan tot terugvordering als de vordering is ontstaan op of na 1 januari 2013. Is de vordering ontstaan voor 1 januari 2013 dan geldt de verplichting niet. Voor vorderingen die hun grond vinden in artikel 58 lid 2 is de bevoegdheid tot terugvordering gehandhaafd.

Per 1 januari 2013 is de bestuurlijke boete opnieuw ingevoerd in de toenmalige Wet werk en bijstand (thans: Participatiewet). Deze moet worden opgelegd bij een schending van de inlichtingenplicht en komt in de plaats van de verlaging van de bijstand.

Met ingang van 1 juli 2013 is de bevoegdheid om het recht op bijstand te herzien of in te trekken op grond van artikel 58 lid 4 Participatiewet eveneens omgezet in een verplichting. De

mogelijkheid om door middel van een dwangbevel over te gaan tot dwanginvordering blijft voorsnog in alle gevallen een bevoegdheid.

De wetwijzigingen zijn aanleiding geweest om het bestaande terug- en invorderingsbeleid opnieuw vast te stellen. Er is voor gekozen om terug- en invordering (hoofdstuk 2), verhaal van

bijstand (hoofdstuk 3), bijstand in de vorm van geldlening (hoofdstuk 4) en regels over de bestuurlijke boete (hoofdstuk 5) in een beleidsstuk samen te voegen.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

De in de beleidsregels gebruikte begrippen zijn gelijk aan de in de betreffende wetten gedefinieerde begrippen. Omdat de Participatiewet spreekt van bijstand en bijstandsnorm en de IOAW en IOAZ van uitkering is in dit artikel het begrip uitkering gedefinieerd als de uitkering bedoeld in de IOAW en IOAZ en bijstand als bedoeld in de Participatiewet. Hiermee is voorkomen dat er begrippen door elkaar moeten worden gebruikt.

Artikel 2

Dit artikel bepaalt dat gebruik wordt gemaakt van de bevoegdheid tot intrekken en herzien van

het recht, de bevoegdheid tot terugvorderen, voor zover het college hiertoe niet verplicht is, en

de bevoegdheid tot het invorderen bij dwangbevel.

Op grond van artikel 58 lid 8 Participatiewet is het college bevoegd geheel of gedeeltelijk af te zien van terugvordering indien daarvoor dringende redenen aanwezig zijn. Hierbij gaat het om bijzondere omstandigheden in het individuele geval. Er moet iets bijzonders en uitzonderlijks aan de hand zijn. Uitsluitend vanwege het feit dat het belanghebbende ontbreekt aan de noodzakelijke middelen om in het bestaan te voorzien, kan nog niet worden gesproken van dringende redenen

(zie TK 2011–2012, 33 207, nr. 3, p. 47).

Artikel 3

Ook in deze bepaling is de rechtspraak verwerkt. In onderdeel a gaat het over de situaties waarin de terugvordering het gevolg is van een intrekking- of herzieningsbesluit op grond van artikel 54 lid 3 onderdeel b Participatiewet of terugvordering op grond van artikel 58 lid 2 onderdeel f onder 1 Participatiewet (alsnog ontvangen middelen). Onderdeel b ziet op de situatie waarin belanghebbende inkomsten uit arbeid tijdig heeft opgegeven en het college niet overgaat tot verrekenen op grond van artikel 58 lid 4 Participatiewet, maar tot terugvorderen op een zodanig tijdstip dat de betaling niet meer (volledig) binnen het kalenderjaar plaats kan vinden.

Artikel 4

Als belanghebbende financiële problemen heeft moet er een mogelijkheid zijn om van het uitgangspunt dat een vordering altijd wordt ingevorderd af te wijken. Deze bepaling voorziet hierin. Een vordering ten gevolge van schending van de inlichtingenplicht is van deze mogelijkheid uitdrukkelijk uitgesloten.

Voor inwerkingtreding van deze beleidsregels was er sprake van kwijtschelding voordat de schuldenregeling helemaal succesvol was afgerond. Dit is echter niet doelmatig omdat het restant van de vordering pas kan worden bepaald als de schuldregeling of het WSNP-traject is doorlopen en het tot de maximale uitbetaling is gekomen. Wordt de schuldregeling of het WSNP-traject voortijdig beëindigd omdat de debiteur zijn verplichtingen niet nakomt of nieuwe schulden is aangegaan, dan moet het kwijtscheldingsbesluit weer worden ingetrokken. Dit hoeft niet als er geen kwijtscheldingsbesluit is genomen. Bij het indienen van de vordering in de boedel kan het college aangeven dat het meewerkt aan de schuldregeling en dat het na afloop van het traject het dan resterende van de vordering zal kwijtschelden. Dit impliceert al dat het college niet overgaat tot kwijtschelding als het traject voortijdig door toedoen van de debiteur wordt beëindigd, maar dit kan ook expliciet bij het indienen van de vordering worden vermeld.

Artikel 5

Deze bepaling voorziet erin dat een restantvordering kan worden kwijtgescholden. Aan deze kwijtschelding zijn de volgende voorwaarden verbonden:

1. belanghebbende heeft stipt aan zijn betalingsverplichting voldaan en;
2. er is een substantieel deel (75%) van de vordering (alsnog) betaald; en
3. het betreft geen vordering op grond van schending van de inlichtingenplicht ontstaan op of na 1 januari 2013; of
4. een vordering die gedekt wordt door pand- of hypotheekrecht.

Artikel 6

Kosten van terug- en invordering van vorderingen tot een bedrag van € 25,00 wegen, daargelaten vorderingen in verband met schending van de inlichtingenplicht, niet op tegen de baten. Dit artikel bepaalt dan ook dat, behoudens bij schending van de inlichtingenplicht, niet wordt overgegaan tot terugvordering van bedragen tot € 25,00.

Voorts bepaalt het artikel dat van terugvordering wordt afgezien als de belanghebbende is overleden en het aannemelijk is dat de nalatenschap onvoldoende verhaal biedt. Dit betekent

dat bij de beoordeling van de vraag of de bijstand teruggevorderd moet worden, de vermogenspositie van de overledene moet worden beoordeeld.

Artikel 7

Een inkomen op bijstandsniveau biedt maar weinig reserveringsruimte. Om te voorkomen dat er helemaal geen reserveringsruimte overblijft als er een bijstandsschuld wordt afgelost, is aangesloten bij de normen van de Nederlandse Vereniging Voor Volkskrediet (NVVK) en een aflossingscapaciteit aangehouden van 5%. Heeft belanghebbende een inkomen boven bijstandsniveau dan wordt rekening gehouden met 50% van het meerinkomen. Hiermee wordt voorkomen dat het niet lonend is om inkomen uit arbeid te behouden. De genoemde percentages zijn van toepassing tenzij de beslagvrije voet door toepassing daarvan wordt overschreden.

Artikel 8

Om uitstroom niet te belemmeren wordt de aflossingsverplichting zoals die tijdens de bijstandverlening was gedurende twaalf maanden na beëindiging van de bijstand gecontinueerd. Pas daarna wordt de aflossing, indien van toepassing, aangepast aan het gestegen inkomen, wederom ermee rekening houdend dat uitstroom lonend moet zijn. Dit artikel is uitsluitend van toepassing op vorderingen waarop tijdens de bijstand reeds wordt afgelost.

Artikel 9

Als een belanghebbende geen uitkering vanwege de gemeente ontvangt zal jaarlijks moeten worden onderzocht of de financiële situatie van belanghebbende is gewijzigd.

Artikel 10

De betalingstermijn van zes weken is geregeld in artikel 4:87 Awb. Artikel 10 voorziet erin dat een aanmaning wordt gezonden zodra belanghebbende in verzuim is. De betalingstermijn van twee weken na verzending van de aanmaning is geregeld in artikel 4:112 Awb. Het tweede lid van dit artikel bepaalt dat na overschrijding van de termijn een dwangbevel wordt uitgevaardigd en de vordering door beslag wordt geïnd.

Artikel 11

De Participatiewet, IOAW en IOAZ kennen geen rangregeling voor invordering - deze bepaling voorziet hierin. Aflossingen strekken allereerst in mindering op de gemaakte kosten. Verder is er voor gekozen om in beginsel eerst oudere vorderingen te innen voor nieuwere. Alleen en voor zover een vordering nog netto kan worden afgelost geldt dat een nieuwere vordering voorgaat op een oudere vordering. Als uitgangspunt is er echter wel voor gekozen om een boete altijd als eerste in te vorderen.

Artikel 12

Het college kan op grond van artikel 4:113 Awb voor de aanmaning een vergoeding in rekening brengen en heeft hiervoor dan ook gekozen. Deze aanmaningskosten moeten wel steeds op de aanmaning vermeld worden.

Artikel 13

Artikel 61 Participatiewet bepaalt dat het college kosten van bijstand kan verhalen in de gevallen en naar de regels aangegeven in paragraaf 6.5 van de Participatiewet. Het verhalen van kosten van bijstand is een bevoegdheid van het college. In andere gevallen dan in de wet aangegeven is het college niet bevoegd om de bijstand te verhalen. Het is aan het college om beleid te formuleren of en in welke gevallen het gebruik maakt van de bevoegdheid om de kosten van bijstand te verhalen. Dit artikel bepaalt dat het college van alle verhaalsbevoegdheden gebruik maakt. Overigens laat dit artikel onverlet dat het college in voorkomende gevallen belanghebbende met toepassing van artikel 55 Participatiewet kan verplichten zelf een alimentatievordering bij de rechter in te dienen.

Artikel 14

Redenen om van verhaal af te zien, kunnen worden gevonden in de geringheid van het te verhalen bedrag, onaanvaardbare financiële of sociale consequenties bij degene op wie verhaal wordt gezocht of feitelijke oninbaarheid van de verhaalsvordering. Het college heeft het niet wenselijk geacht om wegens doelmatigheidsredenen af te zien van verhaal voor kinderen. In verband met de geringheid kan op grond van dit artikel dan ook alleen afgezien worden van verhaal als het partnerverhaal betreft. Hiermee wordt aangesloten bij de Tremanormen zoals die met ingang van 1 april 2013 gelden. De werkgroep alimentatienormen acht het gerechtvaardigd voor kinderen altijd een alimentatiebijdrage vast te stellen, ook als de onderhoudsplichtige bijstand ontvangt. Het minimumbedrag is € 25,00 per maand voor een kind en € 50,00 per maand voor twee of meer kinderen. Het college van de gemeente Wierden heeft besloten voorsnog uit te gaan van een berekende draagkracht van de onderhoudsplichtige. Als er draagkracht wordt vastgesteld leidt dit altijd tot vaststelling van een verhaalsbijdrage, hoe klein ook. Dit laat onverlet dat er om een andere, dringende reden kan worden afgezien van verhaal, doch een dringende reden om af te zien van verhaal ten behoeve van kinderen is niet snel aan te nemen.

Artikel 15

Artikel 62a Participatiewet bepaalt dat bij de beoordeling van het bestaan van het verhaalsrecht en de omvang van het te verhalen bedrag rekening wordt gehouden met de maatstaven die gelden en de omstandigheden die van belang zijn in het geval dat de rechter dient te beslissen over deze vraag. Als alimentatie wordt berekend geschiedt dit in de regel aan de hand van de Tremanormen en het daarbij behorende Treमारapport. De Tremanormen worden tweemaal per jaar vastgesteld door de Expertgroep

Alimentatienormen van de Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak (NVvR). Het college sluit zich bij deze normen aan. Als de onderhoudsplichtige geen of te weinig informatie verstrekt kan de hoogte ervan niet bepaald worden. Het ambtshalve verhalen van de volledige bruto bijstand leidt in voorkomende gevallen tot het alsnog verstrekken van informatie.

Artikel 16

In verband met de rechtszekerheid wordt de ingangsdatum bepaald op een datum gelegen na het verhaalsbesluit. De welwillende onderhoudsplichtige wordt dan niet direct opgezadeld met een schuld. Anders is dit wanneer de vertraagde behandeling van het onderzoek te wijten is aan de belanghebbende. In dat geval kan het college besluiten tot een ingangsdatum met terugwerkende kracht. Het ligt dan voor de hand dat een datum wordt bepaald waarop de draagkracht bij correcte informatieverstrekking vastgesteld had kunnen worden.

Artikel 17

Als blijkt dat de onderhoudsplichtige niet vrijwillig overgaat tot betaling van de verhaalsbijdrage wordt zo spoedig mogelijk, in ieder geval binnen zes maanden nadat het verhaalsbesluit is genomen overgegaan tot verhaal in rechte. Behoudens in de gevallen waarin door de rechter een verhaalsbijdrage is vastgesteld, kan alleen het college een geschil met betrekking tot verhaal van kosten van bijstand aan de rechter voorleggen. Dit heeft tot gevolg dat het aan de gemeente is om voortvarend de rechter in te schakelen zodra blijkt dat de onderhoudsplichtige door het achterwege laten van de betalingen niet instemt met de vastgestelde verhaalsbijdrage. De redelijkheid brengt met zich mee dat vertragingen die een periode van zes maanden te boven gaan, nadat had kunnen worden vastgesteld dat niet zal worden overgegaan tot betaling in der minne, in beginsel voor rekening van de gemeente komen en blijven (zie Rechtbank Leeuwarden 15.12.1999, nr. 36158 , Rechtbank Utrecht 31-03-2004, nr. 170113/FA RK 03-5750 en Gerechtshof 's-Gravenhage 12-08-2009, nr. 200.017.092.01).

Het vorenstaande komt erop neer dat het college de verhaalsvordering zal moeten beperken tot de bijstand die verstrekt is en nog zal worden vanaf zes maanden voorafgaand aan de dag van indiening van het verzoekschrift, indien het college dit verzoekschrift niet heeft ingediend binnen een periode van zes maanden nadat bekend was dat de onderhoudsplichtige de verhaalsbijdrage niet in der minne zal voldoen.

Artikel 18

Alleen door de rechter vastgestelde alimentatie en verhaalsbijdragen worden jaarlijks geïndexeerd. Dit artikel voorziet er in dat de vastgestelde verhaalsbijdrage die minnelijk wordt voldaan zonder rechterlijke uitspraak periodiek wordt getoetst. Bij verlaging van de draagkracht

wordt de verhaalsbijdrage verlaagd, tenzij de verlaging de onderhoudsplichtige te verwijten is. In dat laatste geval kan aan de verlaging van de draagkracht worden voorbijgegaan, voor zover de onderhoudsplichtige blijft beschikken over ten minste de beslagvrije voet, ook als de verlaging van de draagkracht onomkeerbaar is. Ook hier geldt weer dat van uitvoering van dit artikel moet worden afgezien indien dringende redenen zich tegen toepassing verzetten. Een verhoging van draagkracht leidt om doelmatigheidsredenen pas tot aanpassing van de verhaalsbijdrage bij een draagkrachtstijging vanaf € 50,00 per maand, tenzij het verhaalsbijdragen ten behoeve van kinderen betreft. Zie voor de toelichting daarvan de toelichting op artikel 14.

Artikel 19

De onderhoudsplichtige kan tussen de periodieke hercontroles bij wijziging van zijn draagkracht een verzoek indienen bij het college om tijdelijk geheel of gedeeltelijk af te zien van verhaal. Als uit onderzoek blijkt dat de draagkracht, al dan niet tijdelijk, te weinig ruimte biedt om aan een door de rechter opgelegde alimentatie- of verhaalsverplichting te voldoen is het college niet verplicht de rechter te verzoeken om een afwijkend verhaalsbedrag vast te stellen. Het college kan ook zonder tussenkomst van de rechter besluiten om (tijdelijk) niet, of slechts gedeeltelijk gebruik te maken van de bevoegdheid om de bijstand te verhalen. Indien de financiële situatie van de onderhoudsplichtige blijvend is verslechterd, kan hem worden geadviseerd een wijzigingsverzoek alimentatie bij de rechter in te dienen.

Artikel 20

Om schuldregelingen niet te frustreren kan het college gedeeltelijk afzien van verhaal onder de in dit artikel genoemde voorwaarden. Uitdrukkelijk is bepaald dat degene op wie verhaald wordt zelf een verzoek hiertoe dient in te dienen.

Artikel 21

Dit artikel regelt verhaal op de geschonkene.

Artikel 22

Dit artikel regelt verhaal op de nalatenschap en moet in verbinding met artikel 6 van de beleidsregels worden gezien.

Artikel 23

Uitgangspunt is dat bijstand om niet wordt verstrekt, tenzij de wet erin voorziet dat hij in de vorm van een geldlening kan worden verstrekt. In dit artikel is bepaald in welke gevallen het college

bijstand in de vorm van een geldlening verstrekt. Hier ontbreken de geldleningen in verband met vermogen in de woning als bedoeld in artikel 50 Participatiewet en het als renteloze lening verstrekte voorschot tijdens aanvraag. Voor de geldlening in verband met het vermogen in de woning wordt een zekerheid gesteld in de vorm van een hypotheek. Hiervoor gelden andere regels dan de algemene aflossingsregels van een geldlening. Het voorschot kan bij toekenning van de bijstand rechtstreeks worden verrekend met de bijstand. Wordt er geen uitkering verstrekt dan kan het voorschot teruggevorderd worden en zijn de hoofdstukken 1 en 2 meteen van toepassing.

Duurzame gebruiksgoederen

Bij toekenning van bijzondere bijstand moet allereerst worden vastgesteld dat voldaan wordt aan de criteria van artikel 35 lid 1 Participatiewet (de vier hoofdvragen). Wordt hieraan niet voldaan dan bestaat er geen recht op bijzondere bijstand, ook niet in de vorm van een geldlening. Vervolgens moet worden beoordeeld of belanghebbende een beroep kan doen op een voorliggende voorziening, dan wel of dit van hem gevergd kan worden. Pas in laatste instantie wordt bijzondere bijstand in de vorm van een geldlening verstrekt. Overigens laat dit onverlet dat de bijstand om niet kan worden verleend indien daartoe redenen aanwezig zijn. Zo kan zich bijvoorbeeld de situatie voordoen dat belanghebbende geen nieuwe lening aan mag gaan omdat hij is toegelaten tot de WSNP en zich geconfronteerd ziet met verlies van duurzame gebruiksgoederen door bijvoorbeeld een woningbrand, terwijl hij niet of onderverzekerd is. Dit kan een situatie zijn waarin bijzondere bijstand om niet moet worden verstrekt.

Alsnog te ontvangen middelen

Op grond van artikel 48 lid 2 onderdeel a Participatiewet kan bijstand in de vorm van een geldlening worden verstrekt als het aannemelijk is dat belanghebbende op korte termijn alsnog middelen ontvangt. Wat onder korte termijn wordt verstaan wordt niet nader aangeduid in de wet. Dit is de reden dat deze termijn in de beleidsregel is geduid als een periode van ten hoogste twee maanden na aanvraag.

Tekortschietend besef

De afstemmingsverordening regelt verlaging van de bijstand bij tekortschietend besef van verantwoordelijkheid. De afstemmingsverordening is leidend en het college is gehouden aan die verordening indien het door belanghebbende betoonde tekortschietende besef overeenkomt met de daarin opgenomen bepalingen. Voor de gevallen waarin de afstemmingsverordening niet voorziet kan worden teruggevallen op de bevoegdheid om een geldlening te verstrekken. Dit zal zich vooral voordoen wanneer bijzondere bijstand wordt aangevraagd.

Waarborgsom

De waarborgsom spreekt voor zichzelf. Deze wordt in beginsel te zijner tijd terug ontvangen. Dit is dan ook de reden waarom voor de waarborgsom een ander terugbetalingsregime geldt.

Schuldenlast

Op grond van artikel 48 lid 2 onderdeel d Participatiewet kan bijstand in de vorm van een geldlening worden verstrekt als het bijstand ter gedeeltelijke of volledige aflossing van een schuldenlast betreft.

Woninginrichting vergunninghouders

Als bijzondere bijstand wordt verstrekt voor de kosten van woninginrichting ten behoeve van een vergunninghouder dan wordt de bijzondere bijstand toegekend in de vorm van een renteloze geldlening.

Vluchtelingenwerk begeleidt de vergunninghouder bij het kopen van woninginrichting en gaat daarbij uit van de goedkoopst adequate producten. De kosten van woninginrichting declareert Vluchtelingenwerk namens de vergunninghouder bij de gemeente Wierden. Het bedrag aan woninginrichting is gebaseerd op gezinsomvang conform een tabel met normbedragen (Nibud).

Artikel 24

In beginsel is de geldlening gelijk aan de hoogte van de kosten. Ten aanzien van duurzame gebruiksgoederen is hiervan afgeweken. Hierbij geldt dat de lening in drie jaren moet kunnen worden afgelost, ook wanneer belanghebbende bijstand ontvangt. De hoogte wordt hier dan ook afgestemd op de aflossingscapaciteit.

Artikel 25

In dit artikel wordt aangesloten bij de aflossingstermijnen ten aanzien van gewone uitkeringsschulden (geen fraudevorderingen). Hierdoor ontstaat een consistent en transparant beleid ten aanzien van terugbetaling van schulden, zowel terzake van vorderingen op grond van een bijstandsschuld als vorderingen terzake van geldleningen.

Artikel 26

Ook hier is gekozen voor aansluiting bij de aflossingstermijnen bij uitkeringsschulden. Zie daarom de toelichting bij artikel 25.

Artikel 27

Dit artikel illustreert de reden waarom ervoor gekozen is het beleid geldleningen aan te laten sluiten bij het terug- en invorderingsbeleid. Immers, wanneer niet (meer) aan de aflossingsverplichtingen wordt voldaan is de lening opeisbaar en kan hij teruggevorderd worden.

Vanaf dat moment zijn hoofdstuk 1 en 2 van deze beleidsregels van toepassing.

Hoofdstuk 5 – Bestuurlijke boete

Naast hetgeen dat is bepaald in artikel 28 en artikel 29 van deze beleidsregels, kan het college afzien van het opleggen van een boete als daarvoor dringende redenen aanwezig zijn (artikel 18a lid 7 Participatiewet, artikel 20a lid 7 IOAW en artikel 20a lid 7 IOAZ).

Aangezien het gaat om een toets van de individuele omstandigheden van een belanghebbende, is hierover geen beleid geformuleerd.

Artikel 28

Lid 1 en 2

Het voor beslag vatbare deel van het inkomen vormt de maandelijkse aflossingscapaciteit van belanghebbende. Met deze bepaling is aansluiting gezocht bij hetgeen dat is bepaald in artikel 7 lid 2 van deze beleidsregels. Daarnaast is geregeld dat als een belanghebbende beschikt over spaartegoeden, hij deze moet aanwenden voor de aflossing van de vordering in verband met schending van de inlichtingenplicht.

Lid 3

In artikel 60 lid 4 Participatiewet, artikel 28 lid 2 IOAW en artikel 28 lid 2 IOAZ is bepaald dat als sprake is van een lopende uitkering, de bestuurlijke boete en de terug te vorderen kosten van bijstand verplicht via de uitkering verrekend worden. De verplichte verrekening geldt ook als sprake is van een recidiveboete. Bij de verplichte verrekening moet de beslagvrije voet in acht worden genomen. De gemeente Wierden heeft ervoor gekozen om bij toepassing van artikel 60 lid 4 Participatiewet, artikel 28 lid 2 IOAW en artikel 28 lid 2 IOAZ voorrang te geven aan aflossing op de vordering bestuurlijke boete. Dit omdat de wet niet regelt op welke vordering als eerst moet worden afgelost en de terugvordering van kosten van bijstand bevoorrecht is (artikel 60 lid 7 Participatiewet, artikel 30 lid 1 IOAW en artikel 30 lid 1 IOAZ).

Artikel 29

De bevoegdheid om de boete geheel of gedeeltelijk kwijt te schelden bij medewerking aan een schuldregeling is neergelegd in artikel 18a lid 13 Participatiewet, artikel 20a lid 12 IOAW en artikel 20a lid 12 IOAZ (zie TK 2015 – 2015, 34 396, nr. 22). Voor toepassing van dit artikel gelden enkele cumulatieve voorwaarden. Als dus aan een van de voorwaarden niet is voldaan, kan de bestuurlijke boete niet (geheel of gedeeltelijk) worden kwijtgescholden. Het betreffen de volgende voorwaarden:

- geen sprake van opzet of grove schuld bij opgelegde boete;
- belanghebbende heeft binnen 1 jaar na het opleggen van de boete niet weer de inlichtingenplicht geschonden;
- belanghebbende moet erom verzoeken;
- er moet sprake zijn van medewerking aan een schuldregeling.

Uit de voorwaarde “belanghebbende heeft binnen 1 jaar na het opleggen van de boete niet weer de inlichtingenplicht geschonden” volgt dat de bestuurlijke boete niet eerder dan 1 jaar na het besluit waarin de boete is opgelegd kan worden kwijtgescholden, tenzij de kwijtschelding is verleend onder opschortende voorwaarde. De gemeente Wierden heeft ervoor gekozen om de kwijtschelding niet eerder te verlenen dan 1 jaar na het boetebesluit.

Artikel 30

Zie de toelichting op artikel 10 van deze beleidsregels. Deze is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 31

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.

Artikel 32

Dit artikel behoeft geen nadere toelichting.